

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA DAİR 7440 SAYILI KANUN İÇ GENELGESİ (Seri No: 2023/1)

Belge türü	İç Genelge
Kanun	BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
Sayı	Z-87893753-010.06.01[36-16]-28328
Tarih	27.03.2023

T.C.

HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : Z-87893753-010.06.01[36-16]-28328
27.03.2023

Konu : 7440 Sayılı Kanun İç Genelgesi

DAĞITIM YERLERİNE

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA DAİR 7440 SAYILI KANUN İÇ GENELGESİ (Seri No: 2023/1)

7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun uygulamasına ilişkin olarak aşağıdaki açıklamaların yapılması uygun bulunmuştur.

A- BAŞVURULARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Bilindiği gibi, 7440 sayılı Kanundan yararlanmak isteyen mükelleflerin bağlı oldukları her bir vergi dairesine yazılı olarak doğrudan veya posta yoluyla başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

Ayrıca, 7440 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmünden yararlanmak isteyen borçluların, başvurularını Gelir İdaresi Başkanlığının internet adresi (www.gib.gov.tr) ya da e-Devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden yapabilecekleri gibi diğer vergi daireleri aracılığıyla da yapabilecekleri 1 Seri No.lu Bazı Alacakların

Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliğinde açıklanmıştır.

Diğer taraftan, Kanun hükümlerinden yararlanmak için yapılacak başvurularda aşağıda belirtilen hususlara da dikkat edilmesi gerekmektedir.

1) Tutuklu veya hükümlü olan mükelleflerin Kanundan yararlanmaya ilişkin dilekçelerinin ceza infaz kurumu kayıtlarına alındığı tarihin başvuru tarihi olarak esas alınması, bu tarihin belli olmaması durumunda ceza infaz kurumunun ilgili dilekçeyi vergi dairesine göndermesine ilişkin yazının tarihinin esas alınması gerekmektedir.

2) Yurt dışında bulunan mükelleflerin faks yoluyla Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunmaları hâlinde, söz konusu başvuruları kabul edilecek ve mükellefler tarafından istenilmesi hâlinde ödeme tabloları faks yoluyla gönderilebilecektir. Ancak, bu mükelleflerin Kanun hükümlerinden yararlandıkları borçları ile ilgili davalarının bulunması durumunda bu davalarından vazgeçtiklerine dair dilekçeyi yazılı olarak göndermeleri icap etmektedir.

3) 7440 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmünden yararlanmak isteyen borçluların, bağlı oldukları vergi dairesi dışındaki vergi dairelerine başvuruda bulunmaları durumunda, başvuru dilekçeleri 14/3/2023 tarihli ve "7440 S.K.- Başvuru İşlemleri, Tanımlanan Evrak Türleri ve Dilekçe Örnekleri" konulu duyuru ve kılavuzda belirtildiği şekilde başka vergi dairesi adına kaydedilerek Kamusal Elektronik Belge Yönetim Sistemi (KEYS) üzerinden borçlunun dilekçelerinde belirttiği vergi dairelerine gönderilecektir. Bu durumda, alınan başvuru dilekçelerinin dilekçede belirtilen vergi dairelerine ayrıca posta yoluyla ya da faksla gönderilmesine gerek bulunmamaktadır. Borçlunun bağlı olduğu vergi dairesince, ön evraka düşen başvuru dilekçesi üzerine ödeme planı hazırlanacaktır.

4) 7440 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan borçlular, ödeme planlarını bağlı bulundukları vergi dairelerinden alabilecekleri gibi müracaat edecekleri herhangi bir vergi dairesinden imza karşılığında elden, gerekli şartların bulunması koşuluyla Başkanlığımız internet adresi üzerinden de alabileceklerdir.

5) 7440 sayılı Kanunun 2 ve 3 üncü maddeleri ile 4 üncü maddesinin bir ila yedinci fıkraları hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin başvuru süresi içinde bu taleplerinden vazgeçmeleri ya da ödeme seçeneklerini değiştirmeleri mümkündür. Başkanlığımız internet adresi veya e-Devlet üzerinden veya bağlı oldukları vergi dairesi dışındaki vergi daireleri aracılığıyla yapılan başvurulardan vazgeçme veya ödeme seçeneği değiştirme talepleri, borçlunun bağlı olduğu vergi dairesine yazılı şekilde doğrudan ya da posta yoluyla yapılacaktır.

Kanundan yararlanma şartlarından biri de dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması olduğundan, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuran borçluların,

ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış tarhiyatlar ile takip ve tahsil işlemlerine karşı açtıkları davalardan vazgeçmeleri gerekmektedir.

Ancak, başvuru sırasında ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış tarhiyatlar ile takip ve tahsil işlemleri nedeniyle açılmış olan davalardan vazgeçileceği yönünde beyanda bulunulduğu ve bu dilekçelerin vergi dairelerince derhal davanın bulunduğu yargı merciine gönderilerek idarece de başvuruda bulunan borçlular ile ilgili ihtilafların sürdürülmediği dikkate alındığında, Kanundan yararlanmak üzere başvuran borçlular ile ilgili olarak belirtilen işlemler gerçekleştirildikten sonra ya da idarece ihtilafın sürdürülmeyle süresinde kanun yollarına başvurulmaması hallerinde mükelleflerin başvurularından vazgeçmeleri mümkün değildir.

Kanunun, pişmanlıkla ya da izaha davet kapsamında veya kendiliğinden verilecek beyannameler, matrah ve vergi artırımı ile işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin hükümlerinden yararlanmak üzere beyan ve bildirimde bulunanlar da başvuru süresinin sonuna kadar bu beyan ve bildirimlerini düzeltebilir ve ödeme seçeneklerini değiştirebilirler. Ancak, Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrası kapsamında, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararları sonucu bulunan farkın, matrah veya vergi artırımı yapılan tutar ile birlikte değerlendirilmiş olması hâlinde, bu matrah ve vergi artırımına ilişkin beyanları azaltacak şekilde düzeltme yapılamaz.

7440 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrasının (b) bendi uyarınca, 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 2 nci maddesine göre yapılandırılan ve 7440 sayılı Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihi itibarıyla ödemesi devam eden taksitlendirmelerden kalan taksit tutarlarına konu borçların 7440 sayılı Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılması mümkün olup, borçluların 7440 sayılı Kanundan yararlanmaktan 31/5/2023 tarihine kadar vazgeçmeleri de mümkündür.

Ancak, 7440 sayılı Kanundan yararlanma talebinden vazgeçilmesi durumunda, 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında kalan taksitlerin ödenebilmesi, vazgeçme tarihi itibarıyla 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında yapılandırmanın ihlal edilmemiş olması şartına bağlı olacaktır.

6) Kanun hükümlerinden yararlanmaya yönelik başvurularını elektronik ortamda veya yurt dışından faksla yapan mükelleflerin, yararlanmak istedikleri borçlarıyla ilgili olarak dava açıp açmadıkları vergi dairelerince ivedilikle araştırılacak ve bu borçlara ilişkin devam eden ihtilafın bulunması durumunda, söz konusu davalardan vazgeçtiklerine dair yazılı dilekçeyi onbeş gün içinde vergi dairesine intikal ettirmeleri, aksi halde Kanun hükümlerinden yararlanamayacakları hususu bir yazı ile mükelleflere tebliğ edilecektir. Bu sürede davalardan vazgeçildiğine dair dilekçeleri vergi dairelerine intikal ettirmeyen mükellefler Kanun hükümlerinden yararlanma haklarını kaybedeceklerinden başvuruları geçersiz

sayıllacak ve hazırlanan ödeme planları iptal edilecektir.

7) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 124 üncü maddesi uyarınca mükelleflerin şikâyet yoluyla Bakanlığımıza/Başkanlığımıza yapmış oldukları müracaatlara konu alacaklar, 7440 sayılı Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılacaktır. Ancak, mükelleflerin madde hükmünden yararlanabilmeleri için açılmış davalardan vazgeçmeleri gerektiği tabiidir.

Öte yandan, 7440 sayılı Kanunun ilgili maddelerinden yararlanmak için müracaatta bulunan mükellefler tarafından bu borçları ile ilgili şikâyet yoluyla müracaat dâhil olmak üzere Bakanlığımız/Başkanlığımız aleyhine açılan davaların bulunması hâlinde, Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için bu davalardan da vazgeçilmesi gerekmekte olup, idari yargı mercilerinde Bakanlığımızın/Başkanlığımızın taraf olduğu ancak takip ve savunma yetkisi Vergi Dairesi Başkanlıklarına bırakılan davalara dair ihtilaftan vazgeçme dilekçelerinin de yetkili birimce ilgili yargı merciine intikal ettirilmesi ve dilekçenin bir örneğinin davaya konu dosya numarası da belirtilmek suretiyle Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, 7440 sayılı Kanunun ilgili maddelerinden yararlanmak için müracaatta bulunan mükelleflerin yararlandıkları kamu alacağı ile ilişkili olarak Bakanlığımızın/ Başkanlığımızın davalı konumunda olduğu ancak, takip ve savunma yetkisi devredilmeyen davalara ilişkin vazgeçme dilekçelerinin asıllarının davaya konu dosya numarası da belirtilmek suretiyle ivedi olarak Başkanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

8) 7440 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin on üçüncü fıkrasında, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmayacağı ve hiçbir mercie başvurulamayacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan alacağın varlığına ve takibine ilişkin herhangi bir yargı merciine, 213 sayılı Kanunun 122 ve 124 üncü maddeleri kapsamında yapılabilecek itirazlar dâhil olmak üzere herhangi bir idareye, dilekçe ve başvuru hakkı kapsamında Kamu Denetçiliği Kurumu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonu dâhil herhangi bir mercie başvurulması, başvurulsa dahi bu başvurular üzerine herhangi bir işlem yapılması mümkün bulunmamaktadır.

B- BAŞVURUDA BULUNAN MÜKELLEFLERE İLİŞKİN HACİZ İŞLEMLERİ

7440 sayılı Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükelleflerin, yapılandırmaya konu borçları muaccel olmaktan çıkmakta ve bu borçların peşin veya taksitler hâlinde ödenmesine imkân sağlanmaktadır.

Bu itibarla, Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan mükellefler hakkında Kanun hükümlerini ihlal etmedikleri müddetçe bu borçlara yönelik 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 62 nci maddesi hükmü gereğince mal varlığı araştırması yapılmayacak, daha önce başlanılmış olup sonuçlanmamış bulunan mal varlığı araştırmalarına da son verilecektir.

Öte yandan, söz konusu kişilerin bu borçları nedeniyle cebren tahsil işlemleri yapılmayacak, 7440 sayılı Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihinden önce uygulanmış hacizler ve bu hacizlere dayanılarak başlatılan satış işlemleri durdurulacaktır. Ayrıca, yapılan takipler neticesinde motorlu taşıtlar hakkında trafik sicillerine konulan hacizler baki kalmak kaydıyla yakalama şerhleri kaldırılacak ve talep edilmesi durumunda araçlar sahiplerine iade edilecektir.

Diğer taraftan, Kanunun 9 uncu maddesinin on ikinci fıkrası hükmüne göre, bu Kanun kapsamında yapılandırmaya konu alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi hâlinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre satılabilecektir.

Daha önce tatbik edilen hacizlerin, Kanundan yararlanmak üzere başvuruda bulunulması üzerine doğrudan kaldırılması mümkün olmamakla birlikte mükelleflerin hacizlerin kaldırılmasına yönelik talepleri, borcu karşılayacak tutarda (yapılandırma öncesi tutar dikkate alınarak) teminat gösterilmesi hâlinde yerine getirilebilecektir. Aynı uygulamanın istihkak ve alacak hacizleri için de yapılacağı tabiidir.

7440 sayılı Kanun kapsamında borçları yapılandırılan mükelleflerin Kanun hükümlerini ihlal etmeleri hâlinde, durdurulan cebren takip işlemlerine kaldığı yerden devam edilecektir.

7440 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrası gereğince, yapılandırılan alacağın hukuki niteliği değişmediğinden, yapılandırmanın ihlal edilmesi hâlinde bu alacakların takibi yapılandırma öncesi tür ve vade dikkate alınarak ve daha önce yapılan takip işlemleri geçerliliğini korumak suretiyle sürdürülecektir. Ayrıca, alacağın ödenmesinden sorumlu olan diğer kişiler (213 ve 6183 sayılı Kanunlar ile diğer kanunlarda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kefiller, şirket ortakları ve kanuni temsilciler gibi amme borçlusu sayılan kişiler) hakkında yapılan takip işlemlerine de Kanunun 9 uncu maddesinin sekizinci fıkrasına göre kaldığı yerden devam edilmesi gerektiği tabiidir.

C- EMANETTEKİ PARALAR İLE CEBREN TAHSİL EDİLEN PARALARIN MAHSUBU

Mükelleflerin Kanun hükmünden yararlanmak üzere süresinde başvuruda bulunmaları hâlinde, emanetteki paralar ile cebren tahsil edilen paralar aşağıda yer verilen açıklamalar kapsamında borçlara mahsup edilecektir.

i) Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihinden (bu tarih hariç) önce emanet hesaplarında bulunan tutarlar veya haczedilerek vergi dairesi hesaplarına aktarılan tutarlar yapılandırma öncesi borçlara mahsup edilecek, kalan bir borcun bulunması hâlinde, bakiye borç için Kanun hükümlerinden yararlanılabilecektir.

ii) Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihinden (bu tarih dâhil) sonra emanet hesaplarına alınan tutarlar veya daha önce tatbik edilen hacizler nedeniyle vergi dairesi hesaplarına aktarılan tutarların;

- Kanun kapsamında yapılandırılan borçla ilgili olması hâlinde bu tutarlar, ilk taksitten başlamak üzere ödenmesi gereken taksitlere,

- Kanun kapsamında yapılandırılan borçlar dışındaki borçlarla ilgili olması hâlinde bu tutarlar, öncelikle borçlunun Kanun kapsamında yapılandırılmayan ilgili borçları ile varsa diğer muaccel borçlara, kalan tutar olması hâlinde ise ilk taksitten başlamak üzere Kanun kapsamında yapılandırılan borçlara, mahsup edilmesi ve mahsup sonrası kalan bir tutarın bulunması hâlinde ise bu tutarın, 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin on altıncı fıkrası göz önünde bulundurularak iade edilmesi gerekmektedir.

Ç- İLGİLİ MEVZUAT GEREĞİ YAPILAN İADELERE İLİŞKİN TUTARLARIN MAHSUBU

Mükelleflerin Kanun hükmünden yararlanmak üzere süresinde başvuruda bulunmaları hâlinde, ilgili mevzuat gereği yapılan iadelere ilişkin tutarlar aşağıda yer verilen açıklamalar kapsamında borçlara mahsup edilecektir.

İade talebinin;

i) 7440 sayılı Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihinden (bu tarih hariç) önce olması ve başvuru süresi içinde (31/5/2023 tarihi dâhil) iade talebinden vazgeçilmemesi hâlinde iadeye konu tutarlar yapılandırma öncesi borçlara mahsup edilecek, kalan bir borcun bulunması hâlinde, bakiye borç için Kanun hükümlerinden yararlanılabilecek,

ii) Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihi (bu tarih dâhil) ile başvuru süresinin son günü (31/5/2023 tarihi dâhil) arasında olması hâlinde iadeye konu tutarlar Kanuna göre ödenmesi gereken ilk iki taksite mahsup edilecek,

iii) 7440 sayılı Kanunun başvuru süresinden (31/5/2023) sonra olması hâlinde mükellefin muaccel hale gelmiş (7440 sayılı Kanuna göre ödenmesi gereken taksitlerin ödeme süresi başlamış olanları dâhil) amme borçlarına mahsup edilecek,

artan bir tutarın bulunması hâlinde 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanunun 88 inci maddesinin on altıncı fıkrası göz önünde bulundurularak iade edilecektir.

Diğer taraftan, 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliğinin (II/C) bölümünün "4- Mahsuben ödeme" başlıklı bölümünde yer alan açıklamaların dikkate alınacağı tabiidir.

D- BORCUN BULUNMADIĞINA DAİR BELGE TALEPLERİ

7440 sayılı Kanun kapsamında borçları yapılandırılan mükelleflerle ilgili olarak, Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile 9 uncu maddesinin on ikinci fıkrasında yapılandırılan borcun %10'unun ödenmesine bağlı olarak borcun bulunmadığına dair belgede bu borçların gösterilmeyeceğine yönelik düzenleme yapılmıştır.

7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarla ilgili olarak;

a) Kanunun 2 nci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince, fenni muayene yapılması ve uçuşa elverişli belgesi verilmesi için fıkra da belirtilen ve Kanun kapsamında yapılandırılan borçların en az %10'unun ödenmesi,

b) Kanunun 9 uncu maddesinin on ikinci fıkrası gereğince, borç durumunu gösterir belgede Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borca yer verilmemesi için bu borcun %10'unun ödenmesi,

şartı getirilmiştir.

Kanunla getirilmiş olan bu şartlara ilişkin olarak 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliğinin (II/B-9) ve (II/D-7) bölümlerinde gerekli açıklamalara yer verilmiş olup, işlemlerin Tebliğde yapılan açıklamalar kapsamında yürütülmesi gerekmektedir.

E- KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN AMME ALACAKLARI

1) 7440 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş veya ihtilaflı olan alacaklara ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Maddenin uygulamasına yönelik ayrıntılı açıklamalar 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliği ile yapılmıştır. Ancak, Başkanlığımıza intikal eden olaylardan, Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan mükelleflerin başvurularını dava açma süresi bitmeden yapmalarının zorunlu olup olmadığı hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Anılan madde, ihtilaflı alacağın Kanunun yayımı tarihi itibarıyla mevcut olan hukuki durumu esas alınarak düzenlenmiştir. Bu nedenle 12/3/2023 tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş bulunan mükellefler de 31/5/2023 tarihi mesai saati bitimine kadar Kanunun 3 üncü maddesi hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunabileceklerdir.

2) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7 nci maddesinde "*1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür...*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ilgili kanunlarda belirlenmiş olan sürelerde idari işleme karşı dava açılması gerekmektedir. Bu sürelerden sonra açılan davalar yargı mercileri tarafından süre yönünden reddedilmektedir.

Vergi/ceza ihbarnamelerinin mükelleflere ne zaman tebliğ edildiği vergi dairesi kayıtlarında detaylı şekilde yer aldığından, mükelleflerin dava açma süreleri bu kayıtlar esas alınarak tespit edilecek ve bu kayıtlara göre davanın, dava açma süresi içinde açıldığı tespit edilirse 7440 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi, dava açma süresinden sonra açıldığı herhangi bir tereddüde yer bırakmayacak şekilde tespit edilirse anılan Kanunun 2 nci maddesi hükümleri uygulanacaktır.

Diğer taraftan, söz konusu alacaklara ilişkin olarak açılmış olan davaların vergi mahkemesi tarafından süre yönünden reddedildiği hallerde ret kararına karşı 12/3/2023 tarihinden önce üst yargı merciine başvurulmuş olması durumunda da mükellefler 7440 sayılı Kanunun 2 nci maddesinden yararlanabileceklerdir. Bu durumda söz konusu davalardan vazgeçilmesi gerekeceği tabiidir.

3) Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergi ve kesilen cezalara karşı birden fazla vergi/ceza ihbarnamesinin tek dosyada ihtilaf konusu yapıldığı ve vergi mahkemesince ihtilafın tek dosya üzerinden incelenerek karar verildiği hallerde davanın tek ihtilaf olarak dikkate alınması gerekmektedir. Bu davalarda ihbarnamelerin bir kısmı için terkin, diğer kısmı için tasdik ya da tadilen tasdik kararı verilmesi hâlinde ise ihtilafın anılan Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında değerlendirilmesi icap etmektedir.

4) İkmalen, re'sen veya idarece yapılmış tarhiyatlara karşı açılmış davalara ilişkin olarak 7440 sayılı Kanunun yayımlandığı 12/3/2023 tarihi itibarıyla 2577 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca verilen 30 günlük sürenin veya aynı Kanunun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereğince dosyanın yeniden işleme konulmasına ilişkin bir yıllık sürenin sona ermemiş olması hâlinde bu davalara konu alacaklar için 7440 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi hükmünden yararlanılması mümkün bulunmaktadır.

5) Kahramanmaraş'ta 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler üzerine 8/2/2023 tarihli ve 32098 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde olağanüstü hal ilan edilmiştir. İlan edilen olağanüstü hal kapsamında 11/2/2023 tarihli ve 32101 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 120 numaralı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yargı ve takip hukukuna ilişkin bazı sürelerin işlememesi ve bazı işlemlerin de durmasına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda, 7440 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yapılandırılacak alacakların tespitinde anılan Kararname ile uzayan sürelerle yönelik açıklamalar 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel Tebliğinin (III/D-8) bölümünde yapılmış olup, madde uygulamasında bu açıklamaların da dikkate alınması gerekmektedir.

F- İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER

İnceleme ya da tarhiyat safhasındaki işlemler ile ihtilaflı (kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan) tarhiyatlarla ilgili olarak 7440 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ve 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkraları hükümlerinden yararlanan mükelleflerin söz konusu işlem ve tarhiyatlar sebebiyle, takip eden dönemler de dâhil olmak üzere yapılan düzeltme sonucu iade taleplerinin ortaya çıkması hâlinde, bu taleplerinin yerine getirilmesinde, bu işlem ve tarhiyatlara ilişkin kesinleşip ödenen vergi aslı tutarları dikkate alınacaktır.

G- TARHİYAT ÖNCESİ UZLAŞMA TALEPLİ VERGİ İNCELEME RAPORLARI İLE İLGİLİ İŞLEMLER

7440 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrasında "(7) Bu maddeye göre matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Bu süre içinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir." hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca, Kanunun 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümlerine göre matrah ve vergi artırımında bulunan mükellefler hakkında artırıma konu dönem ve vergi türleri için Kanunun yayımlandığı tarihten önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin 21/3/2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılmamış olması hâlinde, 5 inci maddenin dokuzuncu ve on üçüncü fıkraları saklı kalmak kaydıyla bu incelemelere devam edilemeyecektir.

Kanunun 5 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları kapsamında olmayan vergi türü ve dönemlerine ilişkin incelemelerde ise mevcut mevzuat uyarınca işlem yapılacak ancak tarhiyat öncesi uzlaşma görüşmelerinde mükelleflere Kanunun 4 üncü maddesinin birinci ila yedinci fıkraları hükmü hatırlatılacaktır.

H- HAKLARINDA 213 SAYILI KANUNUN 359 UNCU MADDESİNİN (B) FIKRASINDA YER ALAN DEFTER, KAYIT VE BELGELERİ YOK ETME VEYA DEFTER SAHİFELERİNİ YOK EDEREK YERİNE BAŞKA YAPRAKLAR KOYMA VEYA HİÇ YAPRAK KOYMAMA VEYA BELGELERİN ASIL VEYA SURETLERİNİ TAMAMEN VEYA KISMEN SAHTE OLARAK DÜZENLEME FİİLLERİNDEN YA DA AYNI KANUNUN 359 UNCU MADDESİNİN (Ç) FIKRASINDA YER ALAN FİİLLERDEN HAREKETLE

YAPILAN VERGİ İNCELEMESİ DEVAM EDENLER

1) Kanunun 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 12/3/2023 tarihi itibarıyla haklarında, 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarının herhangi birine ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da aynı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerin, bu maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmaları durumunda, söz konusu vergi incelemesinin tamamlanmasına kadar bu maddenin kapsadığı dönemlerin tamamı için yapılan artırımlar sonucu tahakkuk işlemleri bekletilecektir.

Kanunda yer alan hüküm gereğince, Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunmayanların madde hükümlerinden faydalanması mümkün değildir.

Söz konusu mükelleflerin matrah ve vergi artırımı hükümlerinden yararlanmalarına yönelik detaylı açıklamalara 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliğinin (V/E-7) bölümünde yer verilmiştir.

2) Kanunun 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 12/3/2023 tarihi itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da aynı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan vergi incelemesi kapsamında, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde [31/3/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil)] bu fiillerin varlığının tespit edilmemesi durumunda, bu durumun tespitine ilişkin rapor veya yazı **(Ek: 1)**, Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilecektir.

Söz konusu vergi incelemesinin Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından (1/4/2023 tarihinden) itibaren on iki ay içerisinde [31/3/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil)] sonuçlandırılmaması durumunda, inceleme hakkında Vergi Denetim Kurulunun ilgili Daire Başkanlığından bilgi talep edilecek, incelemenin bu süre içerisinde sonuçlandırılmadığının anlaşılması durumunda, bu durumun tespitine ilişkin yazı **(Ek: 2)**, Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilecektir.

Matrah ve vergi artırımı sonucu hesaplanan vergileri, tebligatı izleyen aydan başlamak üzere matrah ve vergi artırımı sırasındaki tercihlerine göre, matrah ve vergi artırımı dolayısıyla verilen beyannamelere ait damga vergisini ise ilk taksit ödeme süresi içinde ödemeleri ve Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen

diğer şartları yerine getirmeleri koşuluyla, bahse konu mükellefler Kanunun 5 inci maddesi hükümlerinden yararlanabilecektir.

Söz konusu mükellefler hakkında Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (b) bendinin yanı sıra artırımda bulundukları dönem ve vergi türlerine ilişkin olarak aynı fıkranın (c) bendine göre de vergi incelemesi ya da takdir işlemi yapılabilecek ancak bu işlemlerin tamamı, Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun yayımı tarihini izleyen ayın başından itibaren on iki ay içerisinde [31/3/2024 tarihine kadar (bu tarih dâhil)] sonuçlandırılacaktır.

Bahse konu süre içerisinde sonuçlandırılmaması durumunda bu işlemlere devam edilmeyecektir. Söz konusu vergi incelemelerinden bu süre içerisinde sonuçlandırılanlarla ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (b) ve (c) bentleri uyarınca yapılan vergi incelemesi ya da takdir işlemlerinin sonuçlanma zamanı ile bu inceleme ve takdir işlemlerinde tespit edilen hususlara ilişkin olarak Tebliğin (V/E-7-b-ba) bölümünde yapılan açıklamalar çerçevesinde işlem tesis edilecektir.

3) Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (e) bendinde yer alan hükümler gereğince, söz konusu fıkranın (b) bendi kapsamındaki vergi incelemesinin tamamlanması sonucunda bahse konu bentte belirtilen fiillerin varlığının tespit edilmesi hâlinde, bu mükellefler tarafından daha önce matrah veya vergi artırımları yapılmış olsa dahi söz konusu matrah ve vergi artırımları dikkate alınmayacaktır. Bu durumun tespitine ilişkin yazı (**Ek: 3**), Kanunun 5 inci maddesinde öngörülen süre ve şekilde matrah veya vergi artırımında bulunan mükelleflere tebliğ edilecektir.

4) Kanunun 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği 12/3/2023 tarihi itibarıyla haklarında, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinin (b) fıkrasında yer alan defter, kayıt ve belgeleri yok etme veya defter sayfelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyma veya hiç yaprak koymama veya belgelerin asıl veya suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleme fiillerinden ya da aynı Kanunun 359 uncu maddesinin (ç) fıkrasında yer alan fiillerden hareketle yapılan vergi incelemesi devam edenlerden, 7440 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının (b) bendi kapsamında, 5 inci maddede belirtilen süre ve öngörülen şekilde matrah veya vergi artırımında bulunanlara ilişkin bilgiler, ayrıntıları Başkanlığımız tarafından ileri bir tarihte yapılacak duyuruda belirtilecek e-VDB/GIBINTRANET uygulaması üzerindeki menüler üzerinden kontrol ve takip edilebilecektir.

I- DİĞER HUSUSLAR

1) İdari para cezası ve ecrimisil alacaklarının Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yapılandırılmak istenilmesi hâlinde, 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 sayılı Kanun Genel

Tebliğinin (III/A-ii ve iii) bölümünde yapılan açıklamalar dikkate alınarak işlem yapılacaktır.

Buna göre, idari para cezası ile ecrimisile ilişkin olarak açılan davaların, alacağın varlığına dair olması hâlinde Kanundan yararlanmaya ilişkin başvuruların ilgili idareye yapılması gerektiğinden, söz konusu alacakların Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında yapılandırılması yönündeki vergi dairesine

yapılan başvurular üzerine bir işlem tesis edilmeyerek borçluların ilgili idareye yönlendirilmesi gerekecektir.

Bu alacakların varlığına ilişkin dava sürdüğü halde, bu alacakların takibi için vergi dairesine bildirilmesi nedeniyle yapılan takip işlemlerine karşı da dava açılmış olması halinde bu davadan da borçluların vergi dairesine verecekleri dilekçeyle vazgeçmeleri ve bu dilekçelerin vergi daireleri marifetiyle ilgili mahkemelere gönderilmesi gerekeceği tabiidir.

Ancak, bu alacakların varlığına dair dava bulunmamakla birlikte bu alacağın takibine yönelik dava bulunması dolayısıyla davalara vergi dairesinin taraf olması halinde bu alacakların Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılması ve davadan vazgeçme dilekçelerinin ilgili mahkemelere vergi dairelerince gönderilmesi gerekeceği tabiidir.

2) Kanunun 2 nci maddesi hükümlerinden, muhtelif kanunlarda yer alan sorumluluk düzenlemeleri nedeniyle mirasçılar, kefiller, şirket ortakları, kanuni temsilciler, yeminli mali müşavirler ve serbest muhasebeci mali müşavirler gibi amme borçlusu sayılan kişiler sorumlu oldukları tutar dikkate alınarak yararlanabilecek ve bu Kanun kapsamında kendileri adına yapılandırılan borcun tamamını ödemeleri şartıyla sorumlu oldukları bu alacaklara yönelik sorumlulukları sona erecektir.

Ancak, yapılandırılan borcun bir kısmının ödenmesi durumunda ödedikleri tutar kadar Kanundan yararlandırılacak ve Kanundan yararlanılarak ödenen tutara karşılık tahsilinden vazgeçilen alacaklar da dikkate alınarak sorumlu tutulacakları bakiye alacak tutarı tespit edilecektir.

3) Kanunun başvuru süresinin son günü olan 31/5/2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar yapılacak olan uzlaşma görüşmelerinde mükelleflere 7440 sayılı Kanun hükümlerinin hatırlatılması gerekmektedir.

4) Tebliğin (V)'inci bölümünün "B- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMINDAN YARARLANABİLMEK İÇİN YAPILACAK BAŞVURUNUN SÜRESİ VE ŞEKLİ" başlıklı bölümünde, 7440 sayılı Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri uyarınca verilmesi gereken bildirimlerden elektronik ortamda gönderilebilenlerin, yıllık gelir veya kurumlar ile katma değer vergisi beyannamelerini ya da muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda göndermek zorunda olan mükellefler tarafından 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda gönderilmesinin zorunlu olduğu, artırıma ilişkin yılda elektronik ortamda beyanname ve bildirim verme zorunluluğu bulunmayan ancak bu Tebliğin yayımlandığı tarih itibarıyla bu kapsamda olan mükelleflerin de matrah ve vergi artırımına ilişkin

bildirimlerini elektronik ortamda göndermek zorunda oldukları açıklanmıştır.

Kanunun 5 inci maddesinin yedinci fıkrası kapsamında inceleme süreci devam eden mükelleflerin hak kaybı yaşamamaları için, matrah ve vergi artırım bildirimlerinin Tebliğ eki dilekçeler doldurulmak suretiyle elden vergi dairesine intikal ettirilmesi durumunda, matrah ve vergi artırımına ilişkin beyanda bulunmak istendiğinin ancak sistemden kaynaklı nedenlerle bildirimlerinin alınamadığının vergi dairesi kayıtlarına göre tespit ve tevsiki hâlinde, artırımın yapıldığı tarih olarak bildirimin elden vergi dairesine verildiği tarihin kabul edilmesi gerekmektedir.

5) Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendine göre, belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarca ödenmesi gereken tutarların, belediyelerin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden ayrılan paylarından kesinti yoluyla aylık olarak tahsil edilmesi gerekmektedir.

Bu Kanundan yararlanmak üzere başvuran belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların ödemeleri gereken taksitlerin tahsil edilebilmesi için kesinti talepleri;

- Büyükşehir belediyeleri ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar için Muhasebat Genel Müdürlüğüne,

- Diğer belediyeler ve bunlara bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar için İlbank A.Ş.'ye, bu İç Genelge ekindeki tablo **(Ek: 4)** ile yapılacaktır.

Diğer taraftan, yapılandırmanın ihlal edilmesi hâlinde, 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılan kesinti taleplerinin iptal edilerek muaccel hale gelmiş olan borçlar için 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun kapsamında yeniden kesinti talebinde bulunması gerekeceği tabiidir.

6) 7440 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde, yapılandırılan borçlarını azami yüz yirmi ayda ödeyebilecek borçlular belediye veya belediyeye bağlı kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlar olarak belirlendiğinden, belediyelerin hissedar oldukları şirketlerin Kanun kapsamında yapılandırılan borçlarının azami yüz yirmi eşit taksitte ödenebilmesinin mümkün bulunmadığı hususuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Bekir BAYRAKDAR

Bakan a.

Gelir İdaresi Başkanı

Ek : 4 adet.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026